

Asia: VN/26666/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi ammattikorkeakoululain ja opintotukilain muuttamisesta (kaksoistutkintouudistus)

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ensihoitaja-, kättilö- ja terveydenhoitajakoulutusta koskevista muutoksista

Opetus- ja kulttuuriministeriön valmisteleva kaksoistutkintouudistus sosiaali- ja terveysalalla on tervetullut ja ajankohtainen kehitysskaskel. Uudistuksen tavoitteet – koulutuspolkujen sujuvoittaminen, päällekkäisyyksien vähentäminen ja jatkuvan oppimisen edistäminen – ovat kannatettavia ja tukevat osaavan työvoiman saatavuutta.

Pidämme myönteisenä seuraavia uudistuksen kohtia:

Yhtenäinen koulutuspolku ensihoitaja-, terveydenhoitaja- ja kättilökoulutuksissa ilman tarvetta suorittaa erillistä sairaanhoitajatutkintoa.

Täydennyskoulutusmalli jo valmistuneille sairaanhoitajille, joka mahdollistaa tutkintonimikkeen laajentamisen ilman uuden AMK-tutkinnon suorittamista.

Opintotukikelpoisuus ja opintolainahyvitys, jotka tukevat opiskelijoiden taloudellista asemaa ja kannustavat tavoiteajassa valmistumiseen.

Mahdollisuus organisaatioille suunnitella osaamisen kehittämistä strategisemmin, mikä tukee rekrytointia ja osaamisen johtamista.

Vaikka pidämme uudistusta kokonaisuutena kannatettavana, tunnistamme myös lausuntokierroksella esiin nousseet huolenaiheet, joihin olisi hyvä kiinnittää huomiota toimeenpanovaiheessa:

Opiskelumahdollisuuksien kaventuminen. Uudistus voi rajoittaa opiskelijoiden mahdollisuuksia hankkia monialaista osaamista, mikä voi heikentää koulutuksellista vapautta.

Yhden opiskeluoikeuden sääntö. Vaikka tavoite lisätä korkeakoulutettujen määrää on kannatettava, keinot voivat olla liian rajoittavia ja vaikuttaa negatiivisesti opiskelijoihin.

Monimuotoisten koulutuspolkujen tukeminen: On tärkeää säilyttää mahdollisuus suorittaa tutkintoja suunnitelmallisesti myös useammalta alalta, mikäli se tukee opiskelijan urasuunnitelmia ja työelämätarpeita.

Kätilökoulutuksen osalta haluamme nostaa esiin seuraavat huomiot:

3000 tunnin mittaaminen opintopisteiden sijaan on eriarvoistavaa, vaikeasti toteutettavaa ja hämmentävää.

Vetoaminen eurooppalaisiin standardeihin muutoksen taustalla ei ole perusteltua sillä kätilökoulutus on jo nyt standardoitua ja arvostettua Euroopassa. 3000 tunnin jälkeen, saadakseen EU-standardin mukaisen pätevyyden, tulee kätilön vielä lisäksi työskennellä vuoden ajan eri yksiköissä, mikä tarkoittaa 2000 tuntia jo pidennettyyn koulutukseen.

Harjoittelupaikkojen riittävyys ja ohjauksen laatu ovat kriittisiä tekijöitä. Nykyisellä synnytyssairaalamäärällä on haastavaa taata opiskelijoille tasa-arvoiset harjoittelumahdollisuudet ja laadukas opiskelijaohjaus. Harjoittelupaikkojen haasteet siirtää jo tällä hetkellä opiskelijoiden valmistumista tulevaisuuteen.

Pidentämällä opintojen pituutta opiskelijoiden kuormitus kasvaa, mikä voi johtaa valmistumisen viivästymiseen ja jopa alanvaihtoon.

Uutta koulutusmuotoa perustellaan helpommalla ja joustavammalla jatkokoulutusmahdollisuudella, mikä ei ole täysin kestävä perustelu huomioiden aikuiskoulutuksen leikkaukset.

Yhteenveto

Pidämme valisteltua uudistusta lähtökohdiltaan kannatettavana. Toimeenpanossa on kuitenkin tärkeää huomioida opiskelijoiden yksilölliset tarpeet, koulutuksen laatu ja toteutuksen realismi, jotta uudistuksen tavoitteet voivat toteutua kestäväällä ja yhdenvertaisella tavalla.

Lausunnonantajan näkemykset ammattikorkeakoululain ammatillista opettajankoulutusta koskevista muutoksista

-

Lausunnonantajan näkemykset opintotukilain muutoksista

-

Syväoja Pirjo
Etelä-Savon hyvinvointialue - apulaisosastonhoitaja Sanna Lopperi,
synnytysyksikkö